

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓ-
HIVATAL ÉS NYOMDA
Cluj-Kolozsvár, St. Baron
I. Pop (Brassai-utca) 10.

Telefon: Szerkesztőség
és kiadóhivatal — 977
Zs. N. Sz. — 558

A kéziratok kizárólag a
szerkesztőségnek cím-
zendők. Kéziratokat nem
adunk vissza

UJ KELET

ZENE-POLITIKAI HETILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Romániában
Egész évre — — 450
Félévre — — 240
Negyedévre — — 130
Egy hónapra — — 45
Egy szám ára pályaud-
varon és vidéken is 2 lei

Csehszlovákiában

Egy hónapra — 12 ct
Egy szám — 1 ct

Cluj-Kolozsvár — VI. évfolyam, 56. szám

Igazgató: SZÉKELY BÉLA

5683. Hár 11. — 1923. április 27. Péntek

Vakmerő gyilkossági kísérlet a Galea Victoriein egy autóban

Bukarest, április 26. Ma délelőtt 10 órakor a Galea Victoriein a járókelők észrevettek egy autóbilt, amelyben egy összekötött emberült, aki segítségért kiáltott. Az autót megállították, mire a sofőrök azt a felvilágosítást adták, hogy egy autót visznek a tébolydába. Az előhívott rendőr azonban megállapította, hogy az állítólagos örült Juce ügyvéd, akit a sofőrök meg akartak gyilkolni. A két sofőrt letartóztatták, az ügyvédet pedig kórházba szállították, mivel bántalmazói anyagi megverték, hogy súlyos sérüléseket szenvedett.

Radics letartóztatását követelik

Belgrád, április 26. A belgrádi sajtó egyhangúlag követeli Radics letartóztatását, hogy ezáltal véget vessenek az állam egysége ellen irányuló agitációnak.

Rendőröket rendeltek ki Dragomirescu professzor előadására

Bukarest, április 26. Az egyetemi előadások ma teljes rendben, minden incidens nélkül folytak le. A hatóságok megtették a szükséges intézkedéseket, hogy Dragomirescu professzornak a Fundatia Carol épületében ma este hirdetett előadásán újabb incidensek ne forduljanak elő.

A külföld nem avatkozik a romániai földkisajátításokba

Bukarest, április 26. A kormány értesítést kapott Genfből, hogy a népszövetség tanácsa a magyar kormányhoz az erdélyi kisajátítások miatt beadott panaszára vonatkozólag kijelentette, hogy nem illetékes annak elbírására, illetőleg magáévé tette a román kormány érre vonatkozó álláspontját, amely szerint a kisajátítás teljesen belügy, amelybe a népszövetség vagy a hágai nemzetközi döntőbírósg nem avatkozhatik bele.

Duca informálja a királyt a külpolitikai helyzetről

Bukarest, április 26. A király ma délután kihallgatáson fogadta Duca külügyminisztert, aki ismertette előtte a külpolitikai helyzetet és a lausannei konferenciáról érkezett jelentéseket.

Kivonták a Ruhr-vidék lakosait a német hírségok illetékessége alá

London, április 26. A francia megszálló csapatok tegnap egy olyan rendeletet adtak ki, amely ugyszólván teljesen elszakítja a Ruhr-vidéket Németországtól. Ez a rendelet azt tartalmazza, hogy a megszállott területek lakói ezentúl ne tartoznak a német bíróságok illetékessége alá, hanem ha bármilyen ügyük van, azokban kizárólag a megszálló csapatok katonai bírósága ítél. A német kormány, mihielyt a rendeletről értesült, tiltakozást jelentett be párisi és bruxellesi követi útján a francia és belga kormányul. Franciaország egyébként is napról-napra szigorítja felügyeletét a Ruhr-vidéken. Újabb arról érkeztek hírek a megszálló hatóságokhoz, hogy Németország be akarja szüntetni a megszállott területek négy-százharminc szénégető telepének működését. Degoutte tábornok most szigorított őrségeket küldött ki veszélyeztetett telepekre.

Foch tábornok az orosz határon

Varsó, apr. 26. Foch tábornagy varsói látogatása után Estlandot és Litvániát is meg fogja látogatni. A tábornagy, aki a világháboruban olyan nagy szerepet játszott, most az Oroszországgal határos államok katonai berendezkedését vizsgálja felül.

Bonar Law kigyógyult

London, április 26. Félhivatalos közlés szerint Bonar Law teljesen kigyógyult gégebajából és visszaérkezett a fővárosba. Legközelebb már felszólal a parlamentben.

Csehszlovákiából nem megy vonat Magyarországra

Csütörtökön megszűnt az összeköttetés. A magyar kormány hivatalosan még nem alkalmazott elemrendszabályokat. Benes ragaszkodik az elégtételhez

(Bécs, apr. 26. Az Uj Kelet tudósítójától.)

A Csehszlovákia és Magyarország között bekövetkezett incidens a tegnapi nap folyamán súlyosbódott. A csehszlovák vasútgazgatóság csütörtökön délelőtt megszüntette a vasuti összeköttetést Magyarországgal.

Tegnap már egyik határállomásnál sem mentek át vonatok.

Ennek következtében Csehszlovákia felől még azok az utasok sem léphettek magyar területre, akik nem csehszlovák utlevéllel utaztak.

Budapestről érkező hírek szerint a magyar kormány továbbra is azt hangoztatja, hogy a határnak magyar részről való lezárására nem adott utasítást. Ennek ellenére szerdán éjjel már nemcsak Miskolc-nál, hanem

más határállomásoknál sem engedték át a csehszlovák utasokat Magyarországra.

A budapesti kormány pedig tegnap kiadott nyilatkozatában is kijelenti, hogy egyelőre semmiféle ellenrendszabályokhoz nem nyul.

Az incidens diplomáciai részében a tegnapi nap folyamán az történt, hogy a prágai kormány bejelölte delegáltjait a határincidens megvizsgálására kiküldendő bizottságba. Egyidejűleg Benes külügyminiszter a következő nyilatkozatot tette a külügyi bizottságnak:

— Meg kell állapítanunk, — mondotta Benes — hogy két év óta rendszeresen fordulnak elő incidensek a csehszlovák-magyar határon. Ezek az incidensek kétfélék: egyrészt gyanus elemekből álló csoportok törnek be rablási célból Csehszlovákiába,

A miniszterelnök nem áll szóba a sztrájkoló tisztviselőkkel

Ellentmondó hírek a sztrájk folytatásáról. A belügyminiszter Schinát teszi felelőssé a sztrájkért

(Bukarest, április 26. Az Uj Kelet tudósítójától.) A tisztviselősztrájk állásáról ellentmondó hírek érkeznek. A belügyminiszter hivatalos kommunikéban közli, hogy a lapok állításaival ellentétben április 25-én a csatolt területek összes tisztviselői kivétel nélkül dolgoztak és a régi királyságban is csupán négy megyében tart még a tisztviselősztrájk.

A közlekedésügyi minisztérium kategórikusan megcáfolja azt a hírt, hogy a postán sztrájk készül. Az összes postatisztviselők rendszeren folytatják munkájukat. Ugyanilyen nyilatkozatot adott ki az igazságügyi miniszter is.

Ma délelőtt a tisztviselőknek egy képviselője megjelent a miniszterelnöknél és kifejtette előtte, hogy a tisztviselők milyen feltétel ellenében volnának hajlandók a munkát felvenni. Az „Adeverul” szerint a miniszterelnök kijelentette, hogy

nem áll szóba a sztrájkolókkal, míg új- ból munkába nem állnak.

Kívánságaikat egyébként diszkutabiliseknek tartja. Bratianu miniszterelnök ma délután Floricába utazott.

Lapjelentések szerint a részleges sztrájk változatlanul továbbtart. A kilátások még teljességgel bizonytalanok. A főváros sztrájkoló tisztviselőinek egyrésze ma munkába állt, nagyobb része azonban kifart a követeléseit mellett. Így a fővárosban még további küzdelmekre van kilátás, míg a vidéken már eleve meghiusult a sztrájk, mert a központ felhívásának alig néhány helyen tettek eleget.

A radikálisok a sztrájk folytatásáért

A köztisztviselők radikális frakciója ma reggel gyűlést tartott a Buturuga termében, amelyen

másrészt, és ez a komolyabb jellegű incidens, magyar csendőrorjáratok megtámadják a csehszlovák orjáratokat. A csehszlovák kormány rögtön az első ilyen incidens után szigorú utasítást adott a csehszlovák határőröknek, hogy a magyar orjáratokat provokálni, megtámadni nem szabad. Később, az esetek során jegyzéket küldtünk a magyar kormányhoz, amelyre azonban azt a választ kaptuk, hogy az összetűzéseket a mi embereink provokálták. Már akkor is kijelentettem, hogy a cseh kormány kész ezeket az ügyeket békés uton megoldani. Most azonban, hogy megölték egyik pénzügyőrünket,

ragaszkodunk a megfelelő elégtételhez.

A magyar kormány azt kérte ez alkalommal, küldjünk ki a gyilkosság körülményeinek megvizsgálására egy bizottságot. A csehszlovák kormány ez elől a kérés elől nem zárkózott el, sőt javasolni fogja, hogy ez a bizottság maradjon állandó működésben. Egyébként már most kijelenthetem, hogy

a határmenti lövöldözéseket nem tűr- hetjük, mert abból előbb-utóbb háborus konfliktus keletkezhetik.

A bizottság tagjait ma kineveztük és most már a bizottság gyors munkáján mulik, hogy megtöröljé rendszabályainkat mielőbb megszüntessük.

Benes végül kijelentette, hogy ez az incidens egyelőre nem érinti a csehszlovák kormányhoz Magyarországgal szemben folytatott általános politikáját.

elhatározták, hogy a sztrájkot megalkuvás nélkül mindaddig folytatják, míg a kormány összes követeléseiket nem teljesíti. Követelik a sztrájkvezérek azonnali szabadonbocsátását, a tisztviselőstatisz rendezését és a sztrájkban résztvevők büntetlenségének biztosítását.

A határozat után a résztvevők egyik részét a letartóztatott Schina elnök látogatására indult, a másik része több tagu delegációt választott, akik a köztisztviselők sérelmeit a király elé viszik.

Az ötszázmillió lej felosztása

Ma reggel ült egybe a pénzügyminisztériumban a tisztviselők fizetésjavítására előirányzott ötszázmillió lej szétosztásával megbízott költségvetési bizottság.

A tárgyaláson, amelyen majdnem az összes miniszterek résztvettek, elhatározták, hogy az 1916-os fizetéseket véve alapul, az alapfizéseket háromtól ötszörösére emelik. A városi hivatalnokok fizetését pedig száz százalékkal emelik.

Schina felelős a sztrájkért?

Vaitoianu tábornok tegnap este nyilatkozott a „Viitorul”-ban a tisztviselősztrájkrol. Nyilatkozatában többek között ezeket mondja:

— A sztrájkért kizárólag Schinát terheli a felelősség, aki — igaz eredménytelenül — nagyszabásu propagandát fejtett ki a sztrájk érdekében. Egyes vidéki központok delegátusai tanácskozás céljából el is jöttek Bukarestbe, Schina elnök pedig, mihielyt a terem megtelt, saját felelősségére kimondta a sztrájkot, annak ellenére, hogy a köztisztviselők jog szerint nem is sztrájkolhatnak.

— A tisztviselő és az állam között nem az a viszony, mint a tőkés és a munkás között. A köztisztviselő nemcsak munkása, hanem eleven része

1923 április 26

SASÁG

Elismert
jobb minőségű
maláta tápsör a

RIA

VONAL

ia részére
N FIA

deaux-ban.

ellátás, gyors
1542

ovics Mór

nagyban és ki-
n beszerezhetők
tók: Szatmár

t és sző-
át vállalja

tr. Memorán-

. (Unió-utca)

szám 12-12

gyár

legesség

gyár

1436

phatók!

is az államnak. Állam az állam ellen pedig nem sztrájkolhat. Akik ezt mégis megkísérelték, — fejezte be Vaitoianu — el fogják venni érte méltó büntetésüket.

PALESZTINA-MUNKA

A kolonizáció fejlődése

A palesztinai kolonizáció újabb eseményeiről kaptuk a következő jelentéseket:

Kormánymérnökök a Zs. N. A. szolgálatában. Az utóbbi időben két új telep létesült a Jezreel-völgyében, az egyiket csehszlovákiai, a másikat galíciai eredetű bevándorlók alapították. Mindkét telep támogatást kap régi hazájából a föld árának törlesztése és gazdaságuk tökéletesítése céljából. A Zsidó Nemzeti Alap magára vállalta a csehszlovák telepen az öntözési és csatornázási munkálatok elvégzését. Tekintettel a munkálatok nagy fontosságára, megengedte a palesztinai kormány a kulturmérnököknek, hogy azok vezetését elvállalják.

Kfár J'chezkél támogatása. Egy magát megnevezni nem akaró mecénás igen bőkezűen támogatja „Kfár J'chezkél” fiatal kolóniát. Már eddig kifizette a kolónia földjét terhelő adósságokat. Ujabbán még kétezer fontot küldött a Zsidó Nemzeti Alap központi irodájának a kolónia berendezése tökéletesebbé tétele céljából. A kolónia részére eddig nyújtott támogatásainak összege 34.000 font sterling.

Ujabb kis telep. Röviddel ezelőtt letelepedett egy husztagu chaluc-csoport a Jeruzsálemtől 11 kilométernyire fekvő „Atároth” területen, ahol datolyatermelést kezdett. Miután a föld nem a chalucoké és tulajdonosa bármikor visszakövetelhetné, ezért az a veszély fenyegetett, hogy chalucok munkája veszendőbe megy. Ezért a Zsidó Nemzeti Alap megvásárolta azt a 366 dunamnyi területet s ezzel biztosította az új kis telep jövőjét. A datolyatermelésen kívül tejgazdasága is van a kolóniának, amely tejtermékeket szállít Jeruzsálembe.

Tschlenov-kolónia. A Zs. N. A. vezetősége által kidolgozott tervszerint köteles minden nagyobb létszámú országos cionista szervezet egy bizonyos földdarab betelepitését magára vállalni. E tervszellel kapcsolatban elhatározták Németország cionistái, hogy néhai dr. Jechiel Tschlenov nevére kolóniát alapítsanak. Az új kolónia 3000 dunam területen a Zs. N. A. jáászri földjén fog felépülni. Az idén törleszteni fogják az első ötszáz dunam árát, s minden következő évben ugyanannyit. Ez idő alatt fognak Németországban egy ifjusági csoportot a mezőgazdasági munkában kiképezni, hogy aztán magára vállalhassa a kolónia vezetését.

A Palesztina-kölcson. Londonból jelentik: A Gyarmatügyi Hivatal államtitkára, Ormsby Gore egy az alsóházban hozzászólott kérdésre kijelentette, hogy ma még bizonytalan, vajjon a palesztinai államkoloncsont pénzintézetrel vagy kincstári ügynök útján bonyolítják le. Legközelebbi prospektust bocsátanak ki, amely részletesen fogja ismertetni a szükséges tudnivalókat. Az államtitkár kijelentette továbbá azt is, hogy a Palesztina-kölcson a legközelebbi hat héten belül lebonyolítják.

Sport kötött-szövött Áruház

aradi kötött és kötött-szövött ruhák

Kötött kabátok, svetterek, kötött ruhák, harisnya és keztyű eredeti gyári árban o o o kapható o o o

CLUJ, Wesselényi-utca 16. sz.

Elutasították a törökök igényét Ada Kalehra

Lausannoban nem tárgyalnak területi kérdésekről

(Lausanne, április 26. Az Uj Kelet tudósítójától.) A konferencia tegnapi ülésén a törökök követelték, hogy Ada Kaleh szigetét, amelyet 1919-ben Romániának juttattak, adják vissza Törökországnak.

Diamandi, Románia delegátusa meglepetésnek adott kifejezést a kívánság felett, miután a szigetet már 1878-ban elvették Törökországtól.

A szerb delegátus csatlakozott Diamandi álláspontjához, amely a török kívánság elutasítását kérte.

Izmed pasa igyekezett bebizonyítani, hogy a sziget mindig török tulajdon volt és kijelentette, hogy a békeszerződés erre vonatkozó szakasza ellen fenntartással él.

Diamandi kijelenti, hogy a törököknek joguk van erre, Románia azonban megtartja a szigetet.

A politikai bizottság ezután úgy határozott, hogy

a törököknek Ada Kaleh szigetére, valamint Castelloridzo szigetére támasztott igénye teljesíthetetlen.

Kimondotta a bizottság, hogy területiális kérdéssről egyáltalában nem tárgyal.

A tengerszorosok kérdésének tárgyalásánál Izmed reményét fejezte ki, hogy a békeszerződést az összes feke-tengeri államok, különösen Oroszország, alá fogják írni.

Mégis átszervezik a kormányt?

Vaitoianu Marzescu ellen. A néppárt szerepe a politikai küzdelmekben

(Bukarest, április 26. Az Uj Kelet tudósítójától.) A „Lupta” mai száma a kormány átszervezésével foglalkozva, újból megállapítja, hogy a kormány ismételt cáfolata ellenére változások várhatók a kormányban. Bratianunak — írja a lap — az a törekvése, hogy a kormány tagjai között a szükséges összetartást megteremtse, csodát mondott. Ha a kormány nem tudja a kebelében lévő válságot még e hét folyamán megoldani, akkor néhány nappal a parlament megnyitása után bizonyosra vehető a kormány átszervezése.

A kormány tagjai közt fennálló belső ellentétek között első helyen áll a Vaitoianu és Marzescu közti konfliktus.

Marzescu el van szánva arra, hogy a Vaitoianu által megszerkesztett és az új ülészen tárgyalás alá kerülő közigazgatási reform ellen szélsőséges parlamenti harcot indít.

Vaitoianu viszont ezután csak akkor hajlandó törvényjavaslatát a kamara elé terjeszteni, ha a miniszterelnök biztosítja a többség egyöntetű hozzájárulását.

Kormányáttszervezés várható a jövő hétre

Mint hogy Vaitoianu nem tartozik ama miniszterek közé, akiknek legelső sorban a tárcájuk megtartása a fontos és ennek érdekében nem törődnek a pártjukban irántuk megnyilvánuló bizalmatlansággal, bizonyos, hogy a miniszterelnök nem fogja tudni elkerülni a helyzet tisztázását és így valószínű, hogy a jövő hét gazdag lesz jelentős politikai eseményekben.

Az egyesült ellenzék Averescu ellen

Megírta már tegnap az Uj Kelet, hogy az Averescu-párt vasárnapi fővárosi tüntetését ellenzős érzülettel kommentálta az egész ellenzéki sajtó. A legtöbb lap egyenesen avval vádolta az averescánusokat, hogy ellenzéki mivoltuk csak színleges, ténylegesen a párt a kormány céljait szolgálja.

A „Lupta” ma megjelent száma újra visszatér az ügyre és ezeket írja: A néppárt teje katoná, aki minden hazafi öszinte tiszteletét bírja, ha nem politizálna. Van a néppártnak egy intelligens tagja, Argetoianu, akiből azonban hiányzik minden morális skrupulus és a politikai küzdelmekben használt brutális eszközei minden intelligenciája ellenére ellenszenvesző teszik. Ezenkívül van a pártnak még egynéhány intellektuel tagja, több demagóg és más politikai pártokból kiszorult politikus.

Averescu miniszterelnöksége idejében azt hirdette, hogy missziót teljesít: az országnak a kommunizmustól való megmentését. A néppártnak ez a missziója lejárt és kormányzó missziójuk rövid ideje

a néppártnak egynéhány tagját a börtönbe juttatta. Averescu ezt a tényt a párt purifikálásának nevezte.

Mi igaz a néppárt programjából

Most a néppárt öt éves fennállásának bankettjén a munka, becsület és törvényesség programját hirdette. Munka, mondja a néppárt és a Take Jonescu és Titulescu-féle munkát gondolja alatta. Becsületről beszél és elidejti a Schuller-féle panamák óriási mértékét. Törvényességet hirdet az a néppárt, amelyik a törvénytelenségek egész sorozatát követte el a beszarábiai munkásokkal szemben. Ezek után — fejezi be a lap — ne haragudjon Averescu, ha a közvélemény mosolyogva fogadja a néppárt bankettjének demagóg pohárköszöntőit.

Magyar szélhámósok francia földön.

A Matin legutóbbi számában olvassuk a következőket: A saarbrücki bűnügyi rendőrség titokzatos ügyben folytat nyomozást. Három héttel ezelőtt két fiatalember érkezett ebbe a városkába. Azt mondták, hogy Magyarországból jönnek, ahonnan politikai okokból kénytelenek voltak menekülni. Dr. Meyernek nevezte magát az egyik és dr. Méry Bélának a másik. Azt mondták hogy orvosok, akik Franciaországban akarják gyakorlatukat folytatni. Egy kereskedő adott nekik szállást. E hó 13-án a kereskedőt meglátogatta menyasszonya, aki beszédbe elegyedett a két fiatal orvossal. Ezek többek közt megemlítették, hogy injekciókkal sokféle betegséget lehet gyógyítani és már ők sok szép eredményt értek el ilyen módon. A kereskedő és menyasszonya nem lévén egészségesek, belementek hogy a két orvos a karjukba fecskendezze az általuk állítólag minden bajra biztos gyógyulást hozó cso-daszert. Az injekció után mindketten mély álomba merültek. Amikor a kereskedő magához tért, meglepődve tapasztalta, hogy a két fiatalember eltűnt, de magukkal vitték házigazdájuk minden ékszerét és készpénzét. A menyasszony még aludt és csak orvosi beavatkozásra tért újra öntudatra. Az orvos megállapította, hogy a két kalandor erőszakot követett el rajta. A francia rendőrség keresi a két szélhámóst.

A budapesti drágaság.

Budapestről jelentik: A korona romlása folytán Budapestben egyre türelmetlenebb tempóban emelkednek az árak. Alig mulik el egy nap, hogy valamely fogyasztási cikknek az ára ne emelkedne. Tegnap a sör árát emelték fel a vendéglősök, korszónként 95—100 koronára. Soha nem látott áremelkedést vittek keresztül a szállótulajdonosok. A szállodai szobákat május elsejétől a békeárak ezerszeresére fogják fel-emelni.

Aki sékelt fizet, jelét adja annak, hogy nemzeti otthon akar Palesztinában a zsidóságnak. Aki a sékelfizetést megtagadja, a zsidó nemzeti otthon jogát vitatja el.

Vegyen berlini gyermekocsit!

Tekintse meg vételkényszer nélkül

Adalbert Fischer & Co. butorraktárát Cluj, Calea Regele Ferdinand (volt Ferenc József-ut) 61 sz.

A szociáldemokraták azt követelik, vonják vissza a törvényjavaslatot. A többség ezt visszautasítja. A szociáldemokraták erre, miután annak megállapítását kérik, hogy a Ház nem határozatképes

kivonulnak a teremből.

A többség erre megállapítja a határozatképtelenséget. Az elnökség másnapra ismét kéri a törvényjavaslat tárgyalását. A szociáldemokraták azonban a második szavazást is szabotálni fogják.

Itt mindenki braziliai . . .

(Levél San Paoloból)

Egy Braziliába kivándorolt fiatal ember a napokban levelet írt kolozsvári hozzátartozóinak és ebben a következőképpen számol be az ottani viszonyokról:

. . . Itten San Paoloban, amely Braziliában a legmagasabban (1000 méterrel a tenger színe felett) fekszik, a levegő nem olyan tikkasztó, de az éghajlat, általában, egészen más mint nálunk. Aki nem tud akklimatizálódni, sorvadni kezd, napról-napra soványodik és bár étvágya megmarad és sokat eszik, mégis folyton gyengül, azután hirtelen ágyynak dől és teljesen elerőtlenedik. Ez azt jelenti, hogy az illetőnek a szervezete nem bír alkalmazkodni az éghajlathoz. Vannak azonban esetek, amikor a klímaváltozás fehér pattanásokat idéz elő, amelyek később pirossá változnak, elgyenyvesednek. Az egész test tele lesz ilyen pattanásokkal, sokszor egy-két évig is eltart, amíg lezárad. Ez azonban azt jelenti, hogy a szervezet alkalmazkodott a klímához és a vérsejtek megfelelően átváltoztak.

A gazdasági és kereskedelmi viszonyok rendkívül kuszáltak. Brazília olyan állam, amelynek nincsen tiszta politikai iránya. Van benne szabadság, jobágyás, törvénytelenység, törvényesség. Szabad állam, amennyiben bárki telepedhet benne, anélkül, hogy valamilyen hatóságnál jelentkeznie kellene. Ellenben bárkit elfoghat az utcán a rendőrség és deportálhat valamely lakatlan szigetre. Az illető semmit nem tehet ez ellen, meg sem hallgatják. Csak akkor tud szabadulni, ha megfizet jól egy ügyvédet, aki érdekében közbenjár. A munkások nagyon el vannak nyomva, a munkaadó sokszáz százalék nyereségre dolgozik, de az alkalmazottakat nagyon rosszul fizetik. A megvesztegetés általános. Törvény nincsen. Akárkit meggyilkolhat az ember nyílt utcán, ha nem látják, nem érik tetten, nem büntethető.

Az államháztartást adókból fedezik, mégpedig leginkább fogyasztási adókból, ami szintén Brazília visszamaradottságát bizonyítja.

Az elhelyezkedési lehetőség elég tág. A gyári munkásokat rosszul fizetik. Biztosabb megélhetést csak a földművesmunka ad. Igen sok az uradalmi birtok, amelyeken elég jó egzisztenciát lehet alapítani.

Ami a társadalmi életet illeti, itt mindenki braziliai, nem ismernek sem zsidót, sem németet, sem olaszt, semmiféle idegen nemzetiségűt.

Briand ismét aktivitásban

Páris, április 26. Briand volt francia miniszterelnök, megbízható értesülése szerint, ismét a politikai aktivitás terére lép. Briandtól a jövőteli ügy megoldása tekintetében sokat várnak.

KUN MÁTYÁS FIA

1516

**műköszörüs,
késes, látszerész,
műszerész**

Cluj, Calea Victoriei
(v. Kossuth Lajos-u.) **2**

Einstein beszámol palesztinai utjáról

A zsidó gyarmatosítás rövidesen sikerülni fog

(Az Uj Kelet tudósítójától.) A „Haolam” legutóbbi számába Einstein professzor a következő cikket írta:

Kimondhatatlanul hálás vagyok a meleg szeretetért, amellyel Palesztina zsidó népe ottlétem alatt elhamozott.

A palesztinai zsidó társadalom összeforrt-sága mély hatást gyakorol mindenkire, aki először jön oda. Ami az országban folyó munkát illeti, azt a benyomást nyertem, hogy az emberek semmiféle nehézségtől nem riadnak vissza és az a határozott érzésem, hogy Palesztina zsidó gyarmatosítása rövidesen sikerülni fog. E gyarmatosítás tekintetében meg kell különböztetni a városi és mezőgazdasági kolonizációt. Ami az elsőt illeti, a legnagyobb hatást Tel-Aviv gyakorolta rám, amelyet nagy vállalkozó szellemmel és megnagyobb energiával teremtettek meg. Erről a városról a fiatal Ginsburg, Achad Haam fia nevetve jegyezte meg nekem: „A mi Csikágónk”. A legjobban annak a tapasztalatnak örvendtem, hogy a zsidó lakosság, amely az utóbbi évtizedekben jött az országba, határozottan fölötte áll a lakosság átlagának kulturális nivó és munkabírási tekintetében egyaránt. Ami Jeruzsálem zsidó intézményei körül a legerősebb benyomást tette rám, elsősorban a Beceal műipariskola, másodsorban a munkásszövetkezetek működése. Rendkívül megcsodáltam, mit képesek teljesíteni fiatal emberek, akik mint tanulatlan munkások jönnek Palesztinába. Meglehetősen tapasztaltam, hogy az építőanyagokat, a fa kivételével, az országban állítják elő. Az egyetlen ami a gyors építkezés fölötti örömet kissé lehűtötte, az az értesülés, hogy az amerikai zsidók által építkezés céljaira adott pénzkölcsönök után túl magas kamatokat kell fizetni.

Nagyon megcsodáltam a mi zsidó parasztjaink kitartó és kisigényű munkaerjét. Aki ezeknek az embereknek küzdelmét látja, tisztelettel hajlik meg előttük és a harc előtt, amelyet az adósságok és a malária ellen folytatnak. E két nehézség mellett valóságos eltörpül az arab probléma. Meg vagyok győződve róla, hogy az összes nehézségek az intellektuális osztályból indulnak ki, mégpedig nemcsak arab részről. A legalaposabb studiumokat kell szentelni a malária elleni küzdelemnek, amely főként a falusi lakosságra, de gyakran a városaikra is nagy szenvedést jelent. Spanyolországban nemrég kilátásba helyezték nekem, hogy a spanyol zsidók a kormányval egyetértőleg egy kiváló malariászakértőt fognak Palesztinába küldeni, kit a spanyol kormány fog fizetni és aki a jeruzsálemi egyetemmel párhuzamosan fog dolgozni. A malária jelenleg még olyan elterjedt betegség, hogy számításom szerint a mezői munkásság egyharmad része átesik rajta.

No és az adósságok: Daganjában például rettenetesen gőnyednek ezek a pompás emberek adósságaik alatt. Rosszul kell táplálkoznunk, csak-hogy ne adóssodjanak el még jobban. Boldoggá tehetné ezeket az embereket valaki, akinek nagy szíve és középnyagságu erszénye van. A mezőgazdasági és építőmunkások között uralkodó szellem kitűnő. Büszkék művikre és szeretik az országot és a rögöt. Izlés tekintetében követtek el ugyan bűnöket a városok és falvak építésénél, de Kauffmann építész lelkesen és eredményesen küzd a művészeti és izlésbeli igényekért. A kormánynak, amely sokat tett már eddig is az országotak jókarbantartásáért és a malária leküzdéséért, nem könnyű a dolga. Alig van még egy kis ország, amelynek ilyen heterogén lakossága volna és amelyhez oly sokak érdeke fűződik, akik nem is laknak az országban.

A legnagyobb szükség tanult munkásokra van. Remélhető, hogy a haifai technikum nagyban hozzá fog járulni ilyenek kiképzéséhez. Meg vagyok győződve róla, hogy a mi gyarmatosító munkánk sikerülni fog olyan értelemben, hogy Palesztinában kialakítunk egy teljesen egységes zsidó társadalmat, amely alkalmas lesz arra, hogy erkölcsi és szellemi centrumát képezze az egész zsidó népek. Ebben és nem a gazdasági momentumokban látom én a mi építőmunkánk nagy jelentőségét. Kevésbé fontosnak tartom azt, hogy Palesztina lehetőleg rövidesen önálló legyen gazdaságilag és sokkal fontosabbnak azt, hogy Palesztina maga

azellemi és erkölcsi jelentősége emelkedjék az egész zsidó nép előtt. Ebben a tekintetben már eddig is nagyot alkottunk a héber nyelv újjáélesztése által. Ezt követniök kell a tudományokat és művészeteket szolgáló intézményeknek. Ebből a szempontból a legnagyobb fontosságu esemény a jeruzsálemi egyetem megalapítása, amely hála a zsidó nép lelkesedésének és különösen az amerikai zsidó orvosok áldozatkészségének, most kezdi meg működését Jeruzsálemben. Az egyetemnek van már egy hivatalos lapja is, amelybe az országok zsidó tudósai már most is szorgalmasan dolgoznak. Palesztina talán nem fogja teljesen megoldani a zsidókérdést, de fejlődése a zsidó nép lelkének újjászületését jelenti és én boldog vagyok, hogy a feltámadó életnek ebben a korszakában ott lehettem az áldott földön.

— Gyilkossági per a kolozsvári ítélőtáblán. A kolozsvári ítélőtábla büntető felelővital tanácsa tegnap foglalkozott Muciu Jakab 69 éves ember bűnpörével, akit az ügyészség azzal vádolt, hogy a múlt év május 13-án Toporcsin községben Flessler János parasztleányt két revolverlövessel és három fejszecsapással megölte. A tárgyalás rendjén felolvasott iratokból kiderült, hogy az öreg a jogos önvédelem határait túllépve követte el a gyilkosságot. A dolog úgy történt, hogy az elhalt Flessler udvarolt az öreg ember leányának. Egy darabig szívesen vették az udvarlását, de miután később a legény részegeskedni kezdett, kiadták az utját. A kikoszorított vőlegény ezért bosszút forralt a leány apja ellen. Egy este beverte az öreg Muciu Jakab összes ablakait s a faluban szótében híresztelte, hogy kiirtja az egész családot. Május 12-én reggel azt üzentette az öreg Muciunak, hogy utójára beszélni akar vele. Az öreg ahelyett, hogy szóba állt volna a legénnyel, bezárkózott a házába és altorlaszolta az ajtókat. Azután halálfelelem közepette várta, hogy mi fog történni. Tizenharmadikán este valaki bezörgött az ajtaján. Flessler János volt. Dörömbölt és bebocsátást kért. A házban akkor csak az öreg Muciu volt, aki rettegve várta, mi következik. Mikor Flessler választ nem kapott, fejszét szerzett s azzal dühösen kezdte vagdosni az ajtót. Néhány pernyi ostrom után be is jutott a szobába. Ekkor az öreg Muciu kétszer rálőtt. A lövések találtak, a legény összeesett. Az öreg erre abbéli félelmében, hogy a legény magához tér és akkor őt megöli, kicsavarta kezéből a fejszét s az eszméletlen embernek fejét a szó legszorosabb értelmében összeroncsolta s azután jelentkezett a csendőrségen. A bűntudat elsőfokban a dési törvényszék tárgyalta és miután a tárgyalás folyamán beigazolódott, hogy a gyilkosságot jogos önvédelemből követte el, a törvényszék a vád és következményei alól felmentette. Az ítélőtábla tegnapi felelővital tárgyalásai a felmentő ítéletet indokálnál fogva helybenhagyta.

* A kolozsvári divatrevü is kintán, hogy mégis csak a *Metallum* zseblámpa-elemek a legmegbízhatóbbak, miután azok sohasem mondják fel a szolgálatot.

Még sehol és soha

nem voltak kaphatók
készen olyan kintán

öltönyök,

felöltők,

fiuruhák,

mint most

KATZ és MENDEL

cégnél Cluj, Fötér 10. szám.

Szövegetek nagy választékban.

5-600.000 lejjel

társat keresek

egy 16 éve fennálló szesz-, bor- és likőr nagyraktárhoz. Havi forgalom csak szeszben 180 hektoliter fok. Megkereséseket „Korrekt” jellegre a kiadóba kérek. 5497

Az Uj Kelet az
napilapj
Előfizetési ára
félévre
Az Uj Kelet cí
jelölésé
Felelős szerke

Baa

A strel
tek) halála u
ment, hogy k
kér dezte:

— Mi
ket tanított?

— Az

chászid
Ezért minden
vált, akár tu
telemernie a
és alacsonyre
Rabbi

— Mo

ált egyszer e
balga és nap
evőszekőzt.
annyira meg
használni az
Egyik társa
nem tudott b
vesződni ke
ált és nem t
dezte a más
felelte az, te
minden nap
ellenben ülök
hozzá, hogy
világossága i

— Uta

Stefanescu p
vissza Bakar
tesülésünk s
vehető, hogy
pánnal fogják
dr. Hosszu
volt rendőrig

— A

magas boff
jelent: A
ajlott le sze
demonstrativ
Ármin elnök
foglalkoztak.
berekre vona
bereket az I
készesesére
bérösszeg a
ahhoz mérten
válságba sod
egyrészt a tu
gy alacsony
magrészt táv
riumot, hog
orvosolja.

A mű
kolozsvári
restből jelent
sén többek k
előjáróságna
tervezetét, az
Hasonlóképen
kibővítésének
által, a váro
építendő hus
építési költsé

— Ko
ellátását alig
letekkel és s
azonban ism
Azok a mal
folyó szolgál
kénytelenek
Molnár és P
malom, sem
így az egyet

HIREK

Az Új Kelet az egyetemes erdélyi és bánági zsidóság napilapja.
 Előfizetési árak: Egy hónapra 45 lei, negyedévre 130 lei, félévre 240 lei, egész évre 450 lei.
 Az Új Kelet cikkeinek utánnyomását csak a forrás megjelölésével engedjük meg.
 Felelős szerkesztő: Marlon Ernő dr.

Baal Sem legendáiból

Irtta Martin Buber
 A három fogoly

A streliski Rabbi Uri (akit szerátnak neveztek) halála után egyik chászidja Rabbi Bunamhoz ment, hogy hozzácsatlakozzék. Rabbi Bunam megkérdezte:

— Mi volt tanítótok módszere, mellyel titeket tanított?

— Az ő módszere az volt, — mondotta a chászid — hogy szívünkbe alázatot plántált. Ezért mindenkinek, aki hozzá ment, akár előkelő volt, akár tudós, először két nagy vedret kellett telemermie a piaci kútnál, vagy valami más nehéz és alacsonyrendű munkát kellett elvégeznie.

Rabbi Bunam így szólott:

— Mondok neked egy mesét. Három emberült egyszer egy éjszót cellában, két okos és egy balga és naponta beadták nekik az ennivalót és az evőeszközt. A sötétség és a rabság szenvedése annyira megzavarta a bolondot, hogy nem tudta használni az evőeszközöket, mert nem látta őket. Egyik társa megtanította rá, de másnap megint nem tudott banni velük, így az okosnak folyton vesződnie kellett vele. A harmadik fogoly némánült és nem törődött a bolonddal. Egy nap megkérdezte a második, miért nem segít ő is. Látod, felelte az, te vesződsz és nem jutsz célhoz, mert minden nap felborítja az előbbinek munkáját, én ellenben ülök és azon gondolkozom, hogyan kezdjek hozzá, hogyan furjak lyukat a falba, hogy a napvilágossága idetaláljon és mindent lássunk.

***

Utalea lesz Kolozsvár polgármestere?

Stefanescu prefektus még mindig nem érkezett vissza Bukarestből. Hivatalos körökből szerzett értesülésünk szerint azonban majdnem bizonyossá lehet, hogy a polgármesteri széket Utalea alispánal fogják betölteni. A régebben lemondott dr. Hossza főjegyző helyébe dr. Liviu Muntean volt rendőrigazgatót fogják kinevezni.

— A nagyváradai kereskedők akciója a magas boltberek ellen. Nagyváradai tudósítónk jelenti: A kereskedelmi csarnok nagytermében zajlott le szerdán este a nagyváradai kereskedők demonstratív gyűlése. A kereskedők Flégmann Ármán elnöklété alatt a magas boltberek kérdésével foglalkoztak. Dr. Fried János előterjesztette a boltberekre vonatkozó új lakbérrendeletet, mely a boltbereket az 1914-ben fizetett béreknek mintegy kétszeresére emeli fel. Miután az így fizetendő bérosság a tényleges viszonyoknak meg nem felel, ahhoz mérten túl magas, a kereskedelmet újabb válságba sodorná. A kereskedők elhatározták, hogy egyrészt a tulajdonosokat kéri meg a boltbereknek egy alacsonyabb összegben való megállapítására, másrészt táviratban kérték az illetékes minisztériumot, hogy szerelmeiket valamely formában orvosolja.

A műszaki tanács tudomásul vette a kolozsvári vízművek kibővítési tervét. Bukarestből jelenti: A műszaki tanács tegnapi gyűlésén többek között tudomásul vette Naszód község előljáróságának a kövezési munkálatokra kidolgozott tervezetét, amelynek munkaköltsége 743.506 lej. Hasonlóképpen tudomásul vette a kolozsvári vízművek kibővítésének a tervezetét, valamint Temesvár város által, a város hivatalnokai és munkásai részére építendő huszonnégylakos ház tervezetét. A házépítési költség 3.022.383 lej tesz ki.

— Kolozsvár lisztellátása. Kolozsvár lisztellátását alig néhány napja biztosították rendeletekkel és szerződésekkel. A Szamos nagy áradása azonban ismét zavarokat okoz a lisztellátás körül. Azok a malmok ugyanis, amelyek hajtóerejét a folyó szolgáltatja, a Szamos áradása következtében kénytelenek voltak üzemüket beszüntetni. Sem a Molnár és Pintér, sem a Kovács, sem a Vécselmalom, sem kisebb vízumalmok nem tudnak örülni, így az egyetlen Friedmann-féle malom az, amely

nagyobb mennyiségű lisztet tud szállítani. Mint-hogy azonban Friedmann a hadsereget látja el örleményekkel, üzemét csak abban az esetben tudná fokozni, ha legalábbis negyven lóerős új hajtóerőt kapna. A hatodik hadtest ma ártirt a városhoz és arra kérte a tanácsot, hogy a lakosság liszt szükségletének ellátása érdekében szerezzen a villamosra vagy gőzre berendezett malmok számára megfelelő hajtóerőt, hogy ilyen módon a város lisztellátása fennakadást ne szenvedjen.

— A kolozsvári román diákok újabb gyűlései. A legutóbbi jasi diákmozgalmak hatására a kolozsvári egyetem hallgatói között újra agitáció indult a mozgalom újbóli felvételére. Ez okból ma este az orvostanhallgatók vezetősége, szombat estére pedig a „Centrul Petru Maior” hívott össze gyűlést, ahol a diákság újabb állásfoglalásáról fognak határozni.

— Szeptembertől kezdve vámmentesen lehet cukrot hozni az országba. Bukarestből jelenti: Szeptembertől kezdődőleg vámmentes cukrot lehet majd behozni Romániába. Ezt minisztertanácsban határozták el és egyuttal kimondták, hogy az ilyen cukrot hatósági uton osztják szét, megfelelő igazolás mellett, a lakosság között. A cukorkérdés ma már a legaktuálisabb egyike, mint-hogy a magyar kristálycukor ma 92 svájci frank, a kockacukor pedig 98 frank ab határvám. Ez azt jelenti, hozzászámítva a vámot és a fuvar, hogy Kolozsváron ab raktár a cukor nagybani ára 41—42 lei. Azonban ma is 43—45 lejbe kerül a cukor nagybani eladásra. A kereskedők véleménye szerint az új cukoripatermésig még mindig emelkedések várhatók.

— Mivel vádolják a Roboz-fivérek. Budapestről jelenti: A Roboz-fivérek ügyében megindított nyomozás befejezéséhez közeledik. A főtárgyalást minden valószínűség szerint júniusban tartják meg. A nyomozás Robozék többi üzelmek közt kiderítette azt is, hogy miként akarták Robozék a pesti román megszálláskor a népköztársaságot restaurálni és román protektorátus alá helyezni. Mintegy százezer emberre számítottak, akiket az Ország-ház-téren népgyűlésre akartak összehívni, velük a népköztársaságot kikiáltani és Friedrichék ellen népitéletet fogantatosítani. A terv megbukott a román hatóságok idegenkedésén, akik nem mertek egy ilyen nagyszabású népgyűlést engedélyezni. A vádiratot Miskolczy Agoston főügyész fogja elkészíteni.

— Kötelező orvosi vizsgálat a házasságkötés előtt. Belgrádból jelenti: A közegészségügyi minisztérium rendeletet adott ki, amely elrendeli mindazon házasságkötés orvosi megvizsgálását, akik vagy vérrokonságban vannak, vagy pedig a házasságkötéshez szükséges életkoron alul vannak. A rendelet utal arra, hogy előkészítés stádiumában van egy új törvény, amely kötelezővé fogja tenni valamennyi házasságkötés orvosi megvizsgálását és a házasságkötésnek orvosi engedélyhez való kötését. A készülő törvényjavaslat szerint sem polgári, sem egyházi esküvőt nem lehet kötni, amíg a házasságkötés alá nem vetik magukat a hatóság orvosi vizsgálatnak. Az esetleges visszaélések megakadályozása céljából külön erre a célra kineveznek orvosi vizsgálatot.

Heti naptár

5688 Ijvár 12. Szombat.
 Szombat beköszöntése: Temesvár 7 óra 35 perc, Kolozsvár 7 óra 25 perc, Brassó 7 óra 15 perc.
 Szombat vége: Temesvár 8 óra 30 perc, Kolozsvár 8 óra 35 perc, Brassó 8 óra 10 perc.

Szida: Áchró-K'ódosim. A papi szentségek legnagyobbja a jom-kippuri szertartás, amikor a főpap beléphet a szentély legbelsejébe. De a papi szentségek mellett ott van az egész nép szentsége. „Kódosim tihju”. — „Szentek legyetek, mert szent az Örökgy Istentek!” Ne gyakoroljatok részrehajlást az ítélkezésben, a törvényben jusson érvenyre a törvény szigorúsága, de a bíróságon kívül enyhítsétek szívetek jóságával. A családi élet tisztaságára pedig vigyázzatok és ne kövessétek a szomszéd népek rossz példáját, akiket tisztátalan életük miatt vetett ki magából a szent ország.

Háttára: Háló kibné kusijim. (Ámosz 9.) A vétkes birodalmat elpusztítja Isten, de az Ő szent népet sohasem. A vétkes népet átrázza Isten a világ népei között, mint ahogy szítával szokás, de egy értékes szem sem fog elhullani. Aztán visszatérnek majd földjükre, az elpusztult városok újra felépülnek, az elhagyatott mezőket ismét megművelik és a nép kitéphetlenül meg fog gyökerezni az ő földjén — szól Örökgy Isteno.

Ijvár 18. Péntek. Lag-bacmer,

vezett orvosi bizottságok fogják a vizsgálatot végezni és a házasság megvizsgálása elsősorban nyílt tuberkulózisra, venerikus betegségekre, terheltségre és elmebajra fog kiterjedni. A vizsgálat csupán a házasságot röviden megelőző időre fog kiterjedni.

— Nagy Gyula jubileuma. Öszinte ünnepély keretében tartotta meg Nagy Gyula a kolozsvári Magyar Színház páratlan humorú művésze színpályájának 35 éves jubileumát egyik legpompásabb szerepében, a Csergeryekében. A jubiláris est nyílt színpadi ünnepeléssel kezdődött. Janovics Jenő dr., Kovács Dezső dr., Paál Árpád dr., Pálos István, Kaczér Illés, Oláh Ferenc üdvözölték a művészt. A Csergeryekék előadása alatt is a legfelkészültebb ünnepelésben volt része Nagy Gyulának.

— Magyarul is lehet tárgyalni a bíróságoknál. Nagyváradai tudósítónk jelenti: A nagyváradai törvényszék kereskedelmi tanácsa, melynek elnöke Prodovici Joan tanácselnök, tagjai Petróczy Zoltán és Korn Lajos törvényszéki bírák voltak, ma egy olyan félnek tárgyalta az ügyét, aki csupán magyarul tudott beszélni. Tolmács a tárgyaláson nem volt jelen és így a tárgyalás megtartását — bár mind a három bíró kitűnően beszélt magyarul — elhalasztották. Az esetről tudomást szerzett Chetianu dr., a törvényszék elnöke, aki kijelentette, hogy a bírák döntése Florescu igazságügyminiszter egy félremagyarázott kijelentésének az eredménye. A bírák félremagyarázzák a miniszter intencióit. Chetianu elrendelte, hogy a jövőben, ha a bíró a tárgyalófelek anyanyelvét ismeri, úgy inkább azon tárgyaljon, semmint tolmács közbeiktatásával az ügymenetet komplikálja és ezáltal esetleg a tárgyalta anyagot félreismertje.

— Hamis ötszázlejesek. Bukarestből jelenti: A brailai bankokban hamis ötszázlejeseket fedeztek fel, amelyek kitűnően vannak hamisítva. A hamis bankjegyeket lefoglalták és a hamisítók ellen megindult a nyomozás.

— Házasság. Vass Berci festőművész Val-kán, eljegyezte Katz Jankát, Katz Fischel kereskedő leányát. Minden külön értesítés helyett.

Dr. Jakobi József Kolozsvárról eljegyezte Weisz Margitot Szatmárról. (Minden külön értesítés helyett.)

— A kereskedelemügyi miniszter megfenyegeti a papírgyárakat. Bukarestből jelenti: Sassu miniszter energikusan intervenált a papírgyáraknál az újságpapírelátás ügyében és azzal fenyegette meg a gyárakat, hogy amennyiben nem gyártanak elegendő újságpapírt, engedélyt ad papírbehozatalra.

— A legnagyobb táncrekord. Párisból jelenti: Egy Jimmy nevű francia táncmester fogadásból partnerével, Tref Marcelle kisasz-zomnyal huszonöt óra és egy percig táncolt egyfolytában. A táncosnő huszonöt óra mulva kidőlt, de így is megdöntötte Leon Cesar eddigi rekordját. A táncmester azonban még tovább táncolt és csak a negyvennyolcadik óra hetedik percében dőlt ki. Így tehát összesen több mint két napig győzte a táncot. Közben csak két-két pihent meg és pedig a harmincnyedik órában hatvanhárom másodpercre és a harminckilencedik órában egy percre. Ennyi ideig még senki sem táncolt egyfolytában.

— Tíz hajó elsüllyedt a nápolyi kikötőben. Rómából jelenti: A Nápoly környékén dühöngő orkán következtében a nápolyi kikötőben tíz uszályhajó elsüllyedt és harminchat gőzös megsérült.

— Egy detektív kimentett egy gyereket a Szamosból. Tegnap a Magyar Színháznál egy kis gyerek beleesett a Szamosba. A jelenlevő Ispán detektív utána ugrott és kimentette a gyereket.

— Letartóztatottak egy ruhatoivajt. Sütő Sándor Kövespad-utcai lakos még márciusban ellopott Hoffmann Fellegvári-uti lakostól egy ötezer lejt érő férfiruhát. Mocsán és Volcelán detektívnek tegnap sikerült Sütőt letartóztatniuk. A rendőrség megindította ellene az eljárást.

— Árdragításért elítéltek több kolozsvári mészáros. A kolozsvári törvényszék több mészárosot öt-tízezer lej pénzbüntetésre ítél, mert maximális áron felül árultak.

* Tapéták a legmodernebb és művészi kivitelben, bársony, selyem és legszebb mintákban kaphatók a Friedmann-féle könyvkereskedésben Kolozsvárt, Főter 26. Szobák és lakások tapétázását vállalom. Minták vételkötelezettség nélkül megtekinthetők.

Aról

kedjük az egész...
 már eddig is...
 lélektelenség által...
 és művészeteket...
 szempontból a...
 zsalémi egye...
 ó nép lelkes...
 zsidó orvosok...
 eg működését...
 már egy hiva...
 zsidó tudósai...
 ak. Palesztina...
 a zsidókérdést...
 újjászületését...
 a feltámadó...
 ettem az áldott

.....
 zsvári itélő...
 tető felebbviteli...
 Jakab 69 éves...
 g azzal vádolt...
 esin községben...
 olverléssel és...
 gyalás rendjén...
 az öreg a jogos...
 a el a gyilkos...
 elhalt Flesser...
 Egy darabig...
 ntán később a...
 ak az utját. A...
 forralt a leány...
 e Muciu Jakab...
 en híresztelte...
 s 12-én reggel...
 gy utoljára be...
 gy szoba állott...
 zába és altor...
 elem közepette...
 armadikán este...
 er János volt...
 ban akkor csak...
 rta, mi követ...
 kapott, fejez...
 zani az ajtót...
 tott a szobába...
 t. A lövések...
 eg erre abbeli...
 tér és akkor...
 t s az eszmé...
 bb értelmében...
 a esendőségen...
 zszék tárgyalta...
 azolódott, hogy...
 követte al, a...
 alól felmen...
 eli tárgyalásai...
 nyelbenhagyta...
 kitűnt, hogy...
 lemekek a leg...
 mondják fel

resek
 és likör
 csak szesz-
 ereséseket
 rek. 5487

KÖZGAZDASÁG

Piaci árusok az uszorabiróság elnökénél

Minimális kihágásokért maximális büntetések
(Kolozsvár, április 26. Az Uj Kelet tudósítójától.) Több ízben foglalkoztunk a kisiparosok és kiskereskedők súlyos sérelmeivel. A kis egyszintenciák, akik máról-holnapra tengődve piacon, kapuk alatt, vagy házalással keresik kenyerüket, minduntalan ki vannak téve annak, hogy ezt a verejtékkel szerzett kenyeret is elveszítik. A legkisebb, véletlenül elkövetett kihágás, néhány baninyi árdragítás elég ok arra, hogy olyan súlyos pénzbüntetéseket rójanak ki ezekre a szegény egyszintenciákra, akiknek a büntetések alatt össze kell roskadniok. Florescu igazságügyminiszter íttlétekor biztató kijelentéseket tett az uszorabiróság tuzásainak letompításáról. Tegnap ennek a reményében a piaci árusok egy küldöttsége megjelent Praporgescu, az uszorabiróság elnöké előtt. A piaci árusokat Pop Szevér kamarai alelnök vezette.

Pop Szevér előadta a piaci árusok ismert sérelmeit. Az első büntetésnél már a maximumot alkalmazzák ellenük. A kereskedők védelmére kirendelt bírónak semmi szava nincs, szakértelem nélkül hoznak súlyos ítéleteket a körülmények rövid latolgatása után. A feleket alig hallgatják ki, az általuk megjelölt tanukat még épenséggel nem. Embereket, akiknek minden vagyonuk az a kevés napi áru, ami bódéjukban található, tíz-tizenötezer lej pénzbüntetéssel sújtanak.

A kamarai alelnök előadása után Ilea János, a piaci árusok elnöke beszélt. Kifejtette, hogy az uszorabiróság szigora földönfutókká teszi a szorgalmas és becsületes kisembereket egész rétegét. A küldöttségben résztvevő Róthné megemlítette, hogy egy alkalommal egy kenyérrért, amelyet ő maga is két és fél lejért vett, három lejt számított fel. A hozzáadott papirus tizenöt baniba került. Nyert tehát harmincöt banit. Ezért az „uszorabiróság“ tizenötezer lejre büntették. A pénz természetesen nem tudja kifizetni, ezt a „bűnét“ csak fogházbüntetéssel tudná leróni. Goldmann elmondotta, hogy kenyérbódéjáról az árjegyzéket lefújta a szél.

Amikor a rendőrség ellenőrző közegei nem találtak ott az árjegyzéket, jelentést tettek az uszorabiróságnak, amely tizenötezer lejrel büntette. Gresz Izsákot is hasonló kihágásért ötezer lejre büntették. Tanuit, akikkel igazolni akarta, hogy az árjegyzék röviddel az ellenőrző detektív odaérkezése előtt ki volt függesztve, ki sem hallgatták. Bódéjának értéke legfeljebb kétezer lej. Katz Ignác büne az volt, hogy az árjegyzékben a gyűszűt hat lejrel jelölte meg. Be akarta bizonyítani, hogy nem gyűszűről, hanem gyöngyről volt szó. Ezer lejre büntették.

Praporgescu elnök megígérte, hogy át fogja nézni az ítéleteket, de figyelmeztette a kisiparosokat, hogy a jogerős ítéleteket harminc nap után minden körülmények között végrehajtják, esetleg szabadságszussal is. Az elnök a hivatalos fogadtatás után szemrehányást tett az árusoknak, őket okozván a drágaságot. Míg a hivatalnokember kénytelen harminc-egyen lejre fizetni egy ebédért és nem tud venni magának egy rend ruhát, addig — ugymond — a maguk feleségeinek cselédállításra, mozira, színházra és eleganciára is jut. A piaci árusok persze azonnal megcáfolták az elnöknek ezt a kijelentését és mindenki a maga esetével igazolta, hogy asszonyaik csak súlyos napi munka elvégzésével képesek arra, hogy a családot tartassák.

A fatermelők küldöttsége a kereskedelemügyi miniszternél. Bukarestből jelentik: Tegnap délelőtt a fatermelők országos egyesülete nevében Marcu V., Groza Péter és Jonescu Athanasz memorandumot nyújtottak át Sassu kereskedelemügyi miniszternek. Az emlékirat arra kéri a minisztert, hogy a vágott tölgyfa mennyiség megállapítására kiküldött bizottság azoknak az erdőgazdálkodóknak a vágott tölgyfa készletét is vegye fel a speciális export céljaira, amelyeknek készletét a tavaly júliusi összeírásán nem vették fel. Kéri a

memorandum továbbá a donga-kivitel szabaddátételét, valamint azt is, hogy a cser-tuzifa magas vámilletékét szállítsák le.

Közvetlen teheráruforgalom Jugoszlávia és Németország között. Belgrádból jelentik: A belgrádi közlekedésügyi miniszter közölte, hogy az SHS. királyság és Németország között a közvetlen vasúti teheráruforgalom életbelépett a nemzetközi fuvarlevél-egyezmény értelmében. A küldeményeket Salzburgon és Jesenicén át irányítják az úgynevezett Merkur-vasutakkal.

Gyáriparosok és munkaadók közös akciói. A gyáriparosok és munkaadók tegnapi közgyűlésükön együttműködést határoztak el, amely már legközelebb reális formát fog ölteni. Május másodikán a két közület választmányának delegáltjai összeülnek és ki fogják dolgozni a munkaprogramot, amelynek főként a továbbszervezés jegyében kell állania. Intenzívebbé és átfogóbbá kell tennie Erdély és Bánát gazdasági akcióit és meg kell teremtenie mindazokat a kedvezményeket, amiket eddig a szervezet lassúsága miatt nem lehetett nyelbe ütni. Meg kell alakítani az egységes irodát és harmóniát kell teremteni a gazdasági élet különböző ágazatai között. Módot kell keresni rá, hogy a nacionalizálás megvalósítása körül az erdélyi ipar érdekei kárt ne szenvedjenek. Biztosítani kell az új adótörvény körül a munkaadók képviselőit. A közös akcióhoz tartozik még a helyi érdekeltségeknek az az akciója is, amely kényszerlejegyzetetés útján akarja rendezni a kolozsvári villamos művek ügyét.

A szörmszindikátus képviselői a miniszterelnökénél. Megírtuk, hogy Aldica Juon és Mártonffy szörmszindikátusok, az erdélyi szörmszindikátus megbízásából Bukarestbe utaztak, hogy bizonyos börtökre kieszközöljék a kiviteli tilalom fel-függesztését. A kolozsvári megbízottak tegnap jártak el a miniszterelnökénél, aki kijelentette, hogy abban az esetben, ha a szindikátus biztosítani tudja a belföldi szükségletet, hajlandó a kormánytól kieszközölni egyelőre a bányabőr exportjának szabaddátételét. Pontos azonban, hogy ez az export ne befolyásolja a jelenlegi árakat. Ezzel az ügygel ma foglalkozott a szindikátus és elhatározta, hogy újabb memorandumot terjeszt a kormány elé, amelyben biztosítékot nyújt arra, hogy a belföldi szükséglet nem fog kárt szenvedni és az árak a kivitel következtében nem fognak emelkedni.

A cseh konfekciósok csak nemes valutát fogadnak el magyar vevőiktől. Prágából jelentik: A csehszlovák konfekciós-ipar elhatározta, hogy magyar vevőknek a jövőben csak nemes valutáért szállít árut. A magyar kereskedők nagy összegekkel tartoznak ennek a gyáripárnak és kötelezettségeiknek a magyar devizaközpont magatartása miatt nem tehetnek eleget.

Szózott belék kivitele. Bukarestből jelentik: Néhány nagyobb exportőr arra kérve az ipari és kereskedelemügyi minisztériumot, engedélyezze a szózott belék szabad kivitelét. Az exportőrök arra hivatkoznak, hogy a permiszrendszer veszélyezteti az ipar kifejlődését. A permisz kéréseétől ugyanis annak kiállításáig legalább is tíz nap telik el, amely idő alatt árjuk megromlik.

Megvonták a nitrogéngyártól a földgázt. Dicsőszentmártonból jelentik: Az itteni nitrogéngyárat, amely Erdély egyik legnagyobb ipar-telepe, a napokban az a súlyos következményű meglepetés érte, hogy nem kapott gázt és kénytelen volt üzemének javarészt beszüntetni. Mindössze annyi földgázt adtak neki, amely a gyár könnyebb készülékeit látja el, nehogy ezeknek a kihűlése nagyobb károkat okozzon. A gázszolgáltatás megvonásának előzménye, hogy a gyár nem fizette a felemelt gázárakat. A kincstár perelt és lezáratta a gyár gázvezetékét.

Costa Foru a Mezőgazdasági Bank igazgatósági tagja. A kolozsvári Mezőgazdasági Bank és Takarekpénztár a napokban tartja igazgatósági ülését, amelyen többek között meg fog jelenni Costa Foru, a kiváló román publicista is, aki tagja lett az igazgatóságnak. Ugyancsak tagja Sguli Logodeti, a Banca Nationala cenzora. A bank egyébként most kapta meg működési engedélyét.

A mai valutapiac

Tovább esett a magyar korona. Gyengült a francia frank

(Kolozsvár, április 26. Az Uj Kelet tudósítójától.) A magyar korona, mint azt már előre jeleztük, tovább esett. A kínálat a 10-es zürichi jegyzés alapján fokozódott, minek következtében 32 koronát is fizetnek egy lejért. Üzletkötés csak a leg-szükségesebb esetben történt, ami azonban nagyon csekély az előbbi hetek forgalmához képest. A márka esése egyelőre megállt, belföldön 72-75 körül, Zürichben 190-195 között mozog. A frank emelkedése megállt. A mai zürichi jelentések újabb esésről számolnak be. A legmagasabb 37-30-as árfolyamról 37-re esett, ami természetesen a lej esését is eredményezte. A lejnek ez a közvetlen esése egyáltalán nem érezteti a hatását a belföldi pénzpiacra, mert a nyugati értékek egyáltalán nem emelkedtek. Az osztrák korona két nap óta lapeg, amit részben a nagy kínálat okozott. Az orosz lira gyöngül, különösen Zürichben, ami a keresletet csökkenti.

Irányzat: Magyar koronában és márkában tovább esés várható.

Április 26-án 100 lejért fizettek Kolozsvárt:
3000—3200 magyar koronát,
13600—13640 német márkát,
0-46 1/2—0-47 dollárt,
33300—33600 osztrák koronát,
9-12—9-13 1/2 olasz lírát,
7-06—7-06 1/2 francia frankot,
2-62—2-65 svájci frankot.

Valutapiac április 26-án:

Bukarest. Devizák: Páris 1418, London 378, Newyork 211, Róma 1048, Zürich 3850, Prága 636, Bécs 30 1/2, Budapest 5—.

Bukarest. Valuták: Márka 110—115, lea 150—160, török lira 140—150, font sterling 985—990, francia frank 1410—1415, svájci frank 39 1/2—40, lira 1010—1020, drachma 260—270, dinár 215—220, dollár 211—211 1/2, napoleon 800—810, osztrák korona 29 1/2—30, magyar korona 450—470, cseh korona 610—615, lengyel marka 50—55.

Zürich. Nyitás—Zárlat: Berlin 195—187, Newyork 548 1/4—548, London 2545—2542, Páris 3712 1/2—3700, Milano 2710—2700, Prága 1630—1627, Budapest 10—10, Belgrád 560—560, Bukarest —, Varsó 115—115, Bécs 77 1/2—77 1/2, Bécs lebélyezett —.

Berlin. Nyitás: Róma 1493, London 13350, Newyork 28000, Páris 1914, Zürich 5266, Prága 874, Budapest 530, Bécs 4018.

Budapesti értéktőzsde zárata: Magyar Hitel 48.500, Osztrák Hitel 16300, Zabolai 3000, Rima 28.200, Déli vasut 18.000, Allamvasut 116.000, Kohó 105.000, Ganz-Danubius 2.350.000, Kőszén 376.000, Papir 12500, Slavonia 7350, Victoria 43.000, Kereskedelmi Hitel 4100, Kereskedelmi Bank 50000, Baróti 3300, Urikány 226.000, Láng 48.000, Lipták 5600, Schlick 31.000, Brasó 100.000, Cukoripar 540.000, Klotild 18.500, Temesi szesz 21.500, Beocsini 167.000, Salgó 136.000, Atlantika 24.000, Földhitel 35.000.

SPORT

A marosvásárhelyi válogatott. Marosvásárhelyen a válogató bizottság tegnap triál-mérkőzést tartott. Utána összeállították a válogatott csapatot, amely vasárnap a trónörökös tiszteltetésre rendezett Kolozsvár—Marosvásárhely válogatott mérkőzésen Marosvásárhely legjobbjait fogja képviselni. Az összeállítás a következő: Szász, Szilágyi, Molnár, Zongor, Zinthaler, Ilyés, Nuridsán, Glanzmann, Koharek, Kléber, Csoma. A marosvásárhelyi együttes ilyen összeállításban egyáltalán nem lebecsülendő ellenfél. Különösen közvetlen védelme elsőrangú: igen kemény próba elé állítja majd a kolozsvári csapatot. De remélhető, hogy a kolozsvári csapat tanúságot fog tenni arról, hogy a Temesvár elleni pompás győzelem reális volt. A mérkőzés különösen reváns jellegű lesz, a két város reprezentatívjeinek két év előtti utolsó találkozása a marosvásárhelyi csapat 5 : 1 arányú győzelmével végződött.

* Arca, keze a hidegtől többé ki nem pállik, mert az ellen Kaiser-Borax biztosan beválik.

SHINH

Péntek: A Baja Virág, Május 10-én Leóval. Napi Szombat d. u. 8 (Ujdonas) szám 363 Szombat este 7 Valborg lépésével. Bérletszű vezető aj Szombat este 11 Rendes Vasárnap d. u. 7-8, 7-ed Vasárnap este 1 Uj betan repris és Hétfő: A Bolond bérlet 12

Svördström este terjedő Svördström Vasárnap este 10-11 óráig szerepét a Hoff játszani. A Bolond a cír és Szabados Bé Neményi Lili, Ekecs, Örvössy vasárnap este, Elefánt sikerű bohózat fog legközelebb Tarnayval, Fajk vel, Mihályfi rendezesok.

Sulamif baten és vasárnap híres darabját, repben a szép Fárao film újdonasága az Urániában,

Réz és g CLU

BABY HÁZ
Cluj, str. K...
Korzó
Te Ba No du ny: 66
Gyermek

Egy

SZÍNHÁZ - MŰVÉSZET

Heti műsor

Péntek: A Bajadór (19-edszer. Odette-Kolbay, Radjani Virág, Marianne Somogyi, Napoleon Ekecs, Fülöp Leóvey, Primpinette Issó, Rendes helyárrakkal. Napi bérlet 124. szám A.

Szombat d. u. 8 órakor: Lányom hozomány: 500 millió. (Újdonság, 4-edszer. Olcsó helyárrakkal. Sorozat szám 363.)

Szombat este 7 órakor: Hoffmann-meséi. (Svordström Valborg búcsufőlépésével és Sáfár Sándor közlépésével. Igen mérsékelttel emelt helyárrakkal. Bérletszűnetben. Előadás kezdetén a nézőterre vezető ajtókat bezárják. Sorozat szám: 364.)

Szombat este 11 órakor: Az Elefánt. (Újdonság 4-edszer. Rendes helyárrakkal. Sorozat szám: 365.)

Vasárnap d. u. 8 órakor: Aranymadár. (Operett-újdonság, 7-edszer. Olcsó helyárrakkal. Sorozat sz. 366.)

Vasárnap este fél 8 órakor: A Bolond. (Operett-repríz. Új betanulással. Premiére-helyárrakkal. Premiére-repríz és opera bérlet 47 sz. Sorozat szám 367.)

Hétfő: A Bolond. (2-odszor. Rendes helyárrakkal. Napi bérlet 125. szám B. Sorozat szám 368.)

* Központi félkeretben minden este 9 órakor nagy előadás. Beleptidij nincs. 1425

A színházi iroda hírei.

Svordström Valborg búcsufőlépése. Három hete verődő vendégjátékát szombaton este fejezi be Svordström Valborg, a magyar színháznak Európa-szerte ünnepelt vendége. Szombaton a legparádásabb szerepét a Hoffman meséi hármassal női főszerepét fogja játszani.

A Bolond. Bármely operette-premiernél jelentékenyebb eseménye lesz vasárnap este a színháznak. Olyan operettnek a repríz, amely a maga idejében legújabb műsordarabja volt minden színháznak, de a mai generáció előtt az újdonság ingerével fog hatni. A Bolond a címe az operettnek a szerzői Rákosi Jenő és Szabados Béla. Főszereplői pedig: Kolbay, Somogyi, Neményi Lili, Dunay Rózi, Réthelyi Virág, Berkó, Ekecs, Örvössy, Issó, Leóvey. A Bolond első előadása vasárnap este, második előadása hétfőn este lesz.

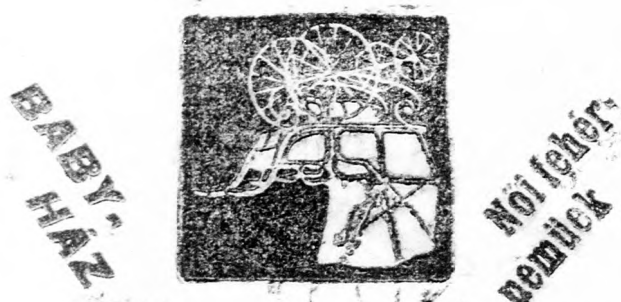
Elefánt éjjel. Hennequin és Weber, óriási sikert böhözött újdonsága, az Elefánt szombaton éjjel fog legközelebb színpadra lépni, Poór Lillival, Tárayval, Tarnayval, Fajkkal, Forgáccsal, Cselle Lajossal, Leóveyvel, Mihályfival, Izsóval a főszerepekben. A helyárrak rendesek.

Sulamith. Nagy szenzációja lesz pénteken, szombaton és vasárnap az Egyetem-mosogónak Goldfaden híres darabját, a Sulamith-ot fogják játszani, a címszerepben a szép Lenkeffy Icaival.

Fárho hitvese. Az idei évad legnagyobb sikerű film-újdonsága a Fárho hitvese pénteken és szombaton az Urániában, vasárnap pedig az Apollóban látható.

Rézműves, rézöntő és gépjavitó műhely
CLUJ, Széchenyi-tér 32.
KOROM J. 1465

SPECIALIS

„Hercules”

Cluj, str. Iulia Maniu (Szentgyörgy-u.) 8
Keresztelő készletek és aján-dékok! Teljes baby-keleng-yegek 850 leitől feljebb! Sport kocsik 420 leitől feljebb!

Korzókoszik gyári lerakata

Teljes Tetra-felszerelés!
Baby glacc-cipők: 35 lei.
Női és gyermek harisnyak
dus raktára. Saját készítmé-nyű női és baby kelengyek
: igen szolid arakban. :
Géphihozást vállalunk!

Gyermekkoszárjegyzék 2 lei (bélyeg) ellenében

Az Óceán urai Hallatlanul érdekes és izgalmas modern kalóz történetet mutat be vasárnap az Uránia. Címe: Az Óceán urai. Szerzője Vajda Ernő, a Szerelem vására szerzője. Rendezője Korda Sándor, a Sámson és Delila immár világhírű rendezője. Főszereplői pedig: Várkonyi, Max Devrient és a kis Lubinszky Tibor.

A halál birodalma. Annak az érdekesítő modern tragédiának mely a Halál birodalma címen fut az Apollóban, pénteken és szombaton a második, egy-uttal befejező része látható.

Hirdetmény

A lapus-unguresi (Magyarlapostort) hit- község előjárása egy בעל תורה ושיני כשיני תורה keres azonnali felvételre, ki 3 elismert ort. rabbittól קבלה-val rendelkezék. Fizetése havi 1600 lej, természetbeni lakás, és szokásos mellékjövedelem. Kellemes hangú בעל תורה előnyben részesül. Utiköltség csak a meghívottaknak térítetik vissza.
Egyesült Únguresi, 1923. április 17.

Pollák Vilmos Logér József
jegyző. elnök.

CLUJ TRANSATLANTIQUE

Először a legnagyobb francia hajóstársaság
Luxusgőzösök
Newyork, Cuba, Mexico-ba stb.
Bukarest, Páris, Havre utvonalon át.

Vezérképviselőt Nagyrománia részére:
ADOLF SALOMON FIA
Bukarest, sinada Paris No. 14

Legnagyobb kényelem, gyors utazás, ki- tünő ellátás, elsőrangú kiszolgálás, külön kajuttok. Lloyd 1637 1541

„Barzel” Cluj-Kolozsvár, Plata M. Vit. 13
Fierarie 1480 Vasúzet Telefon 10-49.

Telefon 31. Ládagyár Fióküzlet: Egeres
Mindennemű ládákat és dobozokat összeszegezett és szétszedett részben megrendelésre azonnal készít és szállít a legolcsóbb napt aron 1361
Sajovics és Lebovits fakereskedés és ládagyár Cluj, Strada Cernauti (volt Kajántói-nt) 1 szám

Zsák, Zsineg, Ponyva
Havas Dezső Timișoara. 1874

שלמה Szalamit postán utánvét mellett pontosan szállít
Winkler Mór szállímgására
Cluj, Plata M. Viteazul (Széchenyi-tér) 39 sz. Tel. 12-90. Árjegyzék és -sz. kívánatra ingyen

Mégis csak legjobb a „RASOL IDEAL”
késnélküli borotváló por, amely az ország legrégebb gyártmánya.
Kapható 1-es, 2-es és 3-as minőségben (utóbbi a legerősebb) 1/4 és 1/2 kg.-os szép kivitelű csomagolásban 1481

5 kg. vétel franco-franco lei 130.—, kisebb mennyiségben lei 26.— kg.-kint. Hozzá való esontkés darabonkint lei 17 és 25

Övakodjunk az ártalmas összetételekből összeállított utánzatoktól. Csak az „Ideal” felírású a valódi, melynek jóságáért felelősséget vállalok.

Reszling József fodrász
Cluj, C. R. Ferd. 30. (a nagy vashid mellett).

Főelárúsítóhelyek:
Glanczmann Adolf illatszertár Sighetul Maramures
Jungreis Miksa Bucaresti str. 13 Septembrie 54
Rosenzweig Jakob illatszertár Dej
Max Sporn Cernaui Plata Dacia 3
valamint minden drogériában kapható.

Egy sékel: 20 lei

A zsidó becsület valutája ez.

APROHIRDETÉSEK

Aprohirdetéseket egyszeri közlési díja szavanként 1.50 lei. Vastagabb betűvel szedett szavak 2.50 lei. Legkisebb aprohirdetési díja — 10 szög — 15 lei. Jelleges hirdetésekre semminemű felvilágosítást nem adunk. A beérkező ajánlatok helyi hirdetésekkel a kiadóhivatalban vehetők át, vidékiek a kívánt címre továbbíthatók. Erre a célra a hirdetési díjon kívül 2 lei 80 bani bélyegköltésig fizetendő.

Bánffyhungad közeli Kiskalotán Calatele, vasutvonal mentén egy ház, mely áll három szoba, konyha, korcsma és bolti helyiségből és egy drb. üres telekből, elutazás miatt eladó. Értekezni lehet bármikor özv. Lób Gyulánéval Calatele. 5503

Vizturbinát 60—70 HP keresek megvételre. Ugyanott eladó 4 HP M-V. keveset használt rozscsöplő garnitúra. Goldstein olajgyár Crasna. 5493

Börkereskedőség május 1-re állást keres. Cím a kiadóban. 5501

Brilliansokat, valódi gyöngyöket vásárolunk csütörtök délután és pénteken legmagasabb áron. Eugen Florenthal ékszerész Piata Mihail Viteazul (Széchenyi-tér) 39.

Üzlethelyiség egy szobával a város legforgalmasabb helyén eladó. Cím a kiadóban.

Keresünk május 15-ére való belépésre egy nőtlen, izr., románul is beszélő szakképzett vaskereskedő segédet. Ajánlatokat kor- és fizetés megjelöléssel kér Deutsch és Geiszt cég Marosludas.

Egy drb. kopirprés teljesen vasból, alig használt állapotban eladó. Cím a kiadóhivatalban.

Keresünk sürgősen tisztviselőnk részére egy

szobát konyhával, esetleg egy üres szobát. Szíves értesítést kér az Új Kelet kiadóhivatala.

Sándor
Sándor
férfidivatkülönlegességek

Lupényi kőszövet

darabos
rostált
akna
és apró

eredeti bányáiban — prompt szállít

RÓZSA & FEHÉR

Timisoara

Ideiglenesen Hotel Ferdinand

az Urikány-Zsilvölgyi Kőszövbánya R.-társ.

Bánát és Délerdély kizárólagos képviselője

Petroșeni

Interurban telefon No. 41

Zsák, Ponyva

Vétel! 1424 Eladás!

Kölesöntézet javítóműhely saját cégjelzésű berendezéssel
Timisoara, II Piata Traian 2. Sürgőnycim: Albala, Timisoara-Fabrica. Interurban telefon: 60 sz.

Telefon interurban: 2-13 ELSŐ Sürgőnycim: Juvaere Cluj
ERDÉLYRÉSZI

ÉKSZERÁRUGYÁR

Cluj—Kolozsvar, Cal. Regele Ferdinand (v. Wesselényi-u.) 19

Van szerencsénk t. vevőinket értesíteni, hogy gyár és iroda-helyiségeinket

Calea Regele Ferdinand (volt Wesselényi Miklós-u.) 19 sz.

alatti saját telephelyre helyeztük át. Kérjük nb. megbízásajkkal továbbra is felkeresni, melyeket most még fokozottabb pontossággal teljesítünk. Lloyd 607 1368

VAN SZERÉNCSEM a n. é. közönséggel tudatni, hogy Deák Ferenc-utca 35 sz. alatt világvárosi nivóju üzletet nyitottam. Vállalok minden e szakmába vágó munkát: átalakításokat, javításokat, szörmfestést, téli ruhák és szőnyegek megóvását stb. a legolcsóbb árak mellett. — A n. é. közönség támogatását kérve vagyok teljes tisztelettel

Izrael Dezső

1546

Bánát — szűcs

Utazó ügynők

Bánát, Erdély és Örománia részére, hangszer és norinbergi üzletekbe bevezetett utak küldjék ajánlatukat 5499

Geiger M. hangszerárugyár
Budapest, VI., Nagymező-utca 37/39.

KADIMA-NYOMDA

az erdélyi zsidóság közintézmény jellegével bíró vállalata

Cluj,

Strada
Baron L. Pop
No. 10.

Szombaton és zsidó ünnepeken zárva

Mindennemű kereskedelmi és hivatalos nyomtatványt, időszaki folyóiratokat, meghívókat, névjegyeket szépen, izlésesen, olcsón és a leggyorsabban készít

Szombaton és zsidó ünnepeken zárva

Bármily terjedelmű héber nyomtatvány készítését is vállalja

A legdusabban felszerelt héber nyomda egész Erdélyben!